

T.B.M.M.
HAKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 2584
Tarih : 30.05.2019

13815

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Ömer ÖCALAN
Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa'nın Halfeti ilçesine bağlı Dergili (Derto) mahallesinde 18 Mayıs günü yaşanan çatışmanın ardından gözaltına alınan 51 kişiye işkence ve kötü muamele uyguladıkları iddiasını araştıran Gaziantep Barosu İnsan Hakları Merkezi (İHM), gözaltına alınan şüpheliler, avukatlar ve Şanlıurfa Barosu yetkilileriyle yaptıkları görüşmelerden elde ettikleri bilgilerle hazırladıkları raporu kamuoyuna paylaştı.

Gaziantep Barosu İnsan Hakları Merkezi (İHM) adına açıklama yapan Avukat Bülent Duran; gözaltındaki şüphelilere soruşturma savcısının bilgisi dâhilinde TEM Şubede ağır işkence yapıldığı bu nedenle; soruşturma savcısının dosyadan alınması ve hakkında idari ve adli soruşturmanın başlatılması için Hakimler Savcılar Kurulu (HSK) ile Adalet Bakanlığı'na başvuru yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Söz konusu rapor kapsamında Şanlıurfa Barosu Başkanı Abdullah Öncel ve gözaltındaki 4 şüpheli ile TEM Şube'de görüşüldüğü, görüşülen kişilerin tamamında şiddet gördüklerine dair öyküleriyle uyumlu iz ve emare görülmüştür; *"Kişilerin özel avukatları olmasına rağmen bir kısım avukatlar oyalanarak barodan avukat görevlendirmesi yapılmak suretiyle OCAS sisteminden atanan avukatla ifade alınmaya çalışılmıştır. CMK gereği OCAS tarafından görevlendirilen avukat şahsın 'işkenceye maruz kaldığını, ancak işkencenin devamından ve tehditlerden çekindiği için bu yönde beyanını zapta geçirmek istemediğini' bildirmiştir.."*

Gözaltına alınanlardan 50 yaşındaki kadının, Avukatların erkek olmasından dolayı kendisine uygulanmış işkence tarzını utandığı için anlatamayacağını belirten kadın, *"Elektrik verildi. Ciddi şekilde dövüldüm ve ağır hakaretlere maruz kaldım. Gördüğüm işkenceye dair daha ağır ve detaylı boyutlarını kadın avukata anlattım. Ondan bilgi alabilirsiniz. Size sadece kolumu gösterebilirim"* şeklinde durumunu aktarmıştır.

Şüphelilerden 60 yaşındaki bir yaşlı erkeğin ise yürümek ve oturmakta zorluk çekerek görüşmeye geldiğini, sol şakağından kaşlarına ve alınının yukarısına doğru devam eden yeni dikişlerin mevcut olduğunu, her iki gözünde ve altlarında yoğun geniş halka şeklinde morlukların görüldüğüne yer verilmiştir. Ayrıca gözaltındaki şüphelilere yapılan işkencenin soruşturma savcısının bilgisi dahilinde yapıldığına dair emarelere rastlanmıştır. şahıslardan birisinin savcılık ifadesi sırasında işkenceye maruz kaldığını beyan etmesi üzerine kolluk tarafından tehdit edilerek işkence gördüğüne dair beyanından vazgeçmesi üzerine ifadesinin alındığını, şahısların bir kısmının savcılık ifadesinin ardından yersiz gerekçelerle gözaltı sürelerinin uzatıldığını ve tekrar işkence gördüğünü; *"Şüphelilerin müdafilerince işkence izleri tutanağa geçirilmiş ve şahısların en azından başka bir birimde tutulması talep edilmiştir. (...) Cumhuriyet savcısı tarafından işkence iddiasına ve şahıslarda açık görülen ağır şiddet izlerine rağmen kanun ve yönetmelikte savcılığa verilen sorumluluk yerine getirilmemiştir."* İşkence suçuna karşı mücadele etme hususunda Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler idareye yükümlülükler getirmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Kamuoyu ile birlikte ilgili kurumların raporlarına yansıdığı gibi konu olan işkence ve kötü muamele iddiaları ile ilgili her hangi bir soruşturma veya kovuşturma açılmış mıdır? Açılmışsa hangi aşamada mıdır?
- 2- Gözaltındaki şüphelilere soruşturma savcısının bilgisi dâhilinde TEM Şubede ağır işkence yapıldığı iddiası doğru mudur?
- 3- Soruşturma savcısının dosyadan alınması ve hakkında idari ve adli soruşturmanın başlatılması talebine ilişkin bakanlığınızca her herhangi bir idari işlem yapılacak mıdır?
- 4- Halfeti'de yapılanlar, Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu işkence suçuna karşı mücadele etme hususunda uluslararası sözleşmelerin "idareye yükümlülükler" maddesine aykırı değil midir?